

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งที่จะศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนาครูในโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ตามลำดับ ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการพัฒนาครูในโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย ประกอบด้วย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าบุคลากร และครูในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย จำนวน 547 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานบุคลากร และครูในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัยจำนวน 268 คน ที่ได้จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.2.1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากประชากร จำนวน 547 คน โดยใช้ตารางเครจซ์และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) (บุญชุม ศรีสะอัด, 2554 : 42 - 43) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 268 คน

1.2.2 ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าบุคลากรและครู ตามสัดส่วนที่คำนวณได้โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ดังนี้

- 1.2.2.1 ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 26 คน
- 1.2.2.2 หัวหน้าบุคลากร จำนวน 26 คน
- 1.2.2.3 ครู จำนวน 216 คน
- 1.2.2.4 รวม 268 คน

เทียบสัดส่วนกลุ่มตัวอย่างจากประชากรโดยวิธีการสุ่มแบบช่วงชั้นตามสัดส่วน (Stratified Random Sampling) ของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานบุคลากร ครูในสังกัด ปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัยแต่ละอำเภอทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้งานบุคลากรและครู ตามสัดส่วนที่คำนวณได้โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Sample Random Sampling) ดังตาราง 2

ตาราง 2 แสดงกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้งานบุคลากร และครูสังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย

ปกครอง ส่วนท้องถิ่น จังหวัด สุโขทัย (อำเภอ)	ประชากร				จำนวน โรงเรียน	ผู้บริหาร สถาน ศึกษา	หัวหน้า งาน บุคลา กร	ครู	กลุ่มตัวอย่าง			
	จำนวน โรงเรียน	ผู้บริหาร สถาน ศึกษา	หัวหน้า งาน บุคลา กร	ครู					จำนวน โรงเรียน	ผู้บริหาร สถาน ศึกษา	หัวหน้า งาน บุคลา กร	ครู
เมือง	6	6	6	143	6	6	6	64				
ทุ่งเสลี่ยม	1	1	1	5	1	0	0	2				
คีรีมาศ	4	4	4	36	4	4	4	16				
ศรีสัพวงศ์	4	4	4	38	4	4	4	17				
ศรีนคร	3	3	3	1	3	3	3	0				
บ้านด่านลาน	1	1	1	7	1	1	1	3				
หอย												
กงไกรลาศ	1	1	1	1	1	0	0	0				
สารคโลก	8	8	8	260	8	8	8	114				
รวม	28	28	28	491	26	26	26	216				

ที่มา : องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย, 2557.

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาครูในโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย เพื่อทราบการพัฒนาครูในโรงเรียนในสังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัยโดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการพัฒนาครูโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
จังหวัดสุโขทัยเป็นแบบตรวจสอบรายการ(Check List) มีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) 5 ระดับ ตามเกณฑ์ของบุญชุม ศรีสะօด (2554 : 121) คือ มาตรฐานมาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด และให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีสภาพการทำงานพัฒนาครู อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีสภาพการทำงานพัฒนาครู อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีสภาพการทำงานพัฒนาครู อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีสภาพการทำงานพัฒนาครู อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีสภาพการทำงานพัฒนาครู อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนการสร้าง และหาคุณภาพเครื่องมือ มีดังนี้

การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และการตรวจสอบเครื่องมือผู้วิจัย ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้า แนวคิด หลักการ ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาครูในโรงเรียน
2. กำหนดประเด็นและขอบเขตของคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย เกี่ยวกับการพัฒนาครูในโรงเรียน
3. สร้างแบบสอบถามการพัฒนาครูในโรงเรียน
4. นำแบบสอบถามสภาพการทำงานพัฒนาครูในโรงเรียนสถานศึกษาเสนอ อาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบความถูกต้อง และครอบคลุมเนื้อหา
5. ปรับปรุงตามอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะ
6. นำแบบสอบถามที่ได้มาแก้ไขและปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้ว นำเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความสอดคล้องเชิงเนื้อหา (Content Validity) จำนวน 5 ท่าน ดังนี้
  - 6.1 อาจารย์ดร.อุดมย์ วงศ์คุณตำแหน่ง อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิษณุโลก
  - 6.2 ตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.นิคม นาคอ้าย อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหาร การศึกษา คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิษณุโลก

6.3 อาจารย์ ดร.ณิรดา เวชญาลักษณ์ ดำเนินการ อาจารย์ประจำสาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

6.4 นายวิวัธย์ เงินทองดำเนินการ ผู้ทรงคุณวุฒิคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล จังหวัดสุโขทัย

6.5 นางเบญจวรรณ บันศรีดำเนินการ ครุชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านวงษ์อ่อง อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย

7. นำแบบสอบถาม มาวิเคราะห์หาค่าความสอดคล้องเชิงเนื้อหาของเครื่องมือการวิจัย (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าตัวชนิดความสอดคล้องตั้งแต่ 0.6–0.1

8. นำแบบสอบถามมาปรับปรุง ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

9. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานบุคลากร และครู ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คนเพื่อหาคุณภาพความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาสัมประสิทธิ์แอลfaของครอนบาก (Cronbach's Alpha Coefficient)

10. นำแบบสอบถามเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบก่อนนำไปพิมพ์เพื่อใช้เป็นแบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

3.1 ขอหนังสือจากบัญชีติวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม เพื่อขออนุญาตหัวหน้าส่วนการศึกษาแต่ละแห่ง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลประกอบการวิจัยจากผู้อำนวยการสถานศึกษา

3.2 คณะผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ได้จากบัญชีติ

วิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามที่เป็นสถานที่ในการศึกษาวิจัย โดยผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามและดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และทางไปรษณีย์

3.3 คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และทางไปรษณีย์โดยได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 242 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 90

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่นำไปวิเคราะห์หาค่าทางสถิติโดยดำเนินการดังนี้

แนวทางการพัฒนาครุในโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย

ตอนที่ 2 เป็นมาตราส่วนประมาณค่าโดยรวมคะแนนของแนวทางการดำเนินการพัฒนาครูในสถานศึกษาด้วยแบบแล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) กำหนดการแปลผลโดยใช้ค่าเฉลี่ยของช่วงคะแนน (Class Interval) (บุญชุม ศรีสะอาด, 2554 : 123)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีสภาพการดำเนินงานพัฒนาครู ในระดับมากที่สุด
 ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีสภาพการดำเนินงานพัฒนาครู ในระดับมาก
 ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีสภาพการดำเนินงานพัฒนาครู ในระดับปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีสภาพการดำเนินงานพัฒนาครู ในระดับน้อย
 ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีสภาพการดำเนินงานพัฒนาครู ในระดับน้อยที่สุด

5. สกัดที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
2. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางการพัฒนาครูในโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย แบ่งได้ดังนี้

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลคือ ผู้ทรงคุณวุฒิทางการบริหารการศึกษาและด้านงานบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 7 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน ผู้บริหารท้องถิ่น ที่รับผิดชอบเกี่ยวกับบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 3 คน และครูที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้างานบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษซึ่งมีประสบการณ์การทำงานไม่ต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 1 คน โดยการเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (บุญชุม ศรีสะอาด, 2554 : 54) โดยมีรายนามดังต่อไปนี้

1.1 ดร.พรรณสิริ กุลนาถศิริ ตำแหน่ง นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุโขทัย

1.2 นางบุญนา เอี่ยมปาน ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองการศึกษาเทศบาลตำบล
ศรีสำโรง

**1.3 นายวิทูรย์ เงินทอง ตำแหน่ง ผู้ทรงคุณวุฒิคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล
จังหวัดสุโขทัย**

- 1.4 นายสุรพล เวียอรุณ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดวังสารค์(ประชาบำรุง)
- 1.5 นายณรงค์ ໂດແຫຍມ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาลวัดโพธาราม(บุญ
มากพิทยาคาร)
- 1.6 นายปรีชา แก้วกอ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนเทศบาลวัดไทยชุมพล (ดำรง
ประชาสารค์)
- 1.7 นางเบญจวรรณ์ บันศรี ตำแหน่งครุժานาญการพิเศษและรักษาราชการแทนในตำแหน่ง^{ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านวงศ์สอง อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย}

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure Interview) ที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการพัฒนาครูในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัยซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยนำประเด็นที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 โดยการเลือกประเด็น ตั้งนี้ นำค่าเฉลี่ยรายด้านแต่ละด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ 2 ลำดับสุดท้าย มาสร้างประเด็นในการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูล
2. นำประเด็นที่วิเคราะห์ภาพรวมรายด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด และรายด้านทุกด้านที่มีข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2 ข้อ มาสร้างกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure Interview) เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาครูในสถานศึกษา และให้อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องของการใช้ภาษา
3. เทปและกล้องสำหรับใช้ในการบันทึกการสัมภาษณ์]

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยโดยวิธีการดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามเพื่อเสนอผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลการสัมภาษณ์

2. ผู้วิจัยได้ขอความอนุเคราะห์ให้การสัมภาษณ์ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยโดยวิธีการสัมภาษณ์ตามวันเวลาที่ได้นัดหมาย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ตามประเด็น ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาและนำเสนอข้อมูลเชิงพรรณนา